

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/1488/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312207596
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6312207596.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom 811 08 Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, zastúpený SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom 811 08 Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti odporkyňi: U. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX P. P., X. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie, so sídlom 960 01 Zvolen, ul. J. Bánika 2009/2, IČO: 42 305 675, zastúpené splnomocneným advokátom JUDr. Viliamom Glézlom, so sídlom Advokátska kancelária 974 01 Banská Bystrica, Nemčianska 25, o zaplatenia 122,45 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa zo dňa 24.10.2014 proti rozsudku Okresného súdu Brezno číslo konania 6C/34/2013-73 zo dňa 02.09.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie, so sídlom 960 01 Zvolen, ul. J. Bánika 2009/2, IČO: 42 305 675, **p o t v r d z u j e .**

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok okresného súdu **n e d o t k n u t ý .**

Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie, so sídlom 960 01 Zvolen, ul. J. Bánika 2009/2, IČO: 42 305 675, trovy odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh v celom rozsahu ako nedôvodný, nakoľko konštatoval, že právny predchodca navrhovateľa, ako dodávateľ telekomunikačných služieb, si uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty dohodnutej v uzatvorenej zmluve s odporkyňou, avšak súd mal z konkretizovaných rozhodnutí súdov preukázané, že súdy rozsudkami vyhlásili konkrétnu zmluvnú podmienku o zmluvnej pokute za neprijateľnú a tým aj za neplatnú. Nakoľko sa tak stalo po uzatvorení zmluvy o pripojení právneho predchodcu s odporkyňou, súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že samotným uzatvorením zmluvy teda dodávateľ neporušil povinnosť zákazu ďalšieho používania takejto podmienky, vyplývajúcu z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka, ak ale zákon zakazuje ďalšie používanie tejto podmienky v zmluvách so spotrebiteľom, potom je zrejmé, že zakázaným konaním je aj uplatnenie nárokov z už uzatvorených zmlúv, v ktorých je rovnakým spôsobom zmluvná pokuta zakotvená. Nárok v rozpore so zákonom nemožno priznať, preto súd návrh v celom rozsahu ako nezákonný zamietol. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. a keďže procesne úspešný účastník konania - odporkyňa si trovy konania neuplatnila, súd priznal náhradu trov konania len vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu voči navrhovateľovi, ako procesne neúspešnému účastníkovi konania a uložil mu povinnosť nahradiť na špecifikovaný účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka trovy konania v sume 91,46 eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Proti výroku rozsudku o trovách konania vedľajšieho účastníka podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka považuje za neúčelné, pričom účelnosť sa stotožňuje s pojmom nevyhnutnosť. Zastáva názor, že vedľajší účastník - združenie založené za účelom ochrany spotrebiteľa - by malo byť vzhľadom na odbornú pripravenosť schopné a spôsobilé zastupovať spotrebiteľov bez potreby právneho zastúpenia a malo by teda disponovať takým personálnym substrátom, ktorý je schopný poskytnúť právne služby a s prehľadom sa orientovať v oblasti spotrebiteľského práva. Ak by nebola potrebná odborná pripravenosť spotrebiteľských združení, mohlo by spotrebiteľovi poskytnúť ochranu aj iné občianske združenie zastúpená právnym zástupcom. Navrhovateľ sa ďalej domnieva, že sám vedľajší účastník neposkytol ochranu práv odporcovi ako spotrebiteľovi. S poukazom na účelnosť trov konania navrhovateľ poukázal na hromadný vstup združení na ochranu spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka do súdnych konaní, pričom vstupujú do sporov automaticky zastúpené právnym zástupcom bez toho, aby vopred vedeli o konkrétnych okolnostiach sporu. Navrhovateľ tak podotkol, že považuje potom za otáznú, či je účelom vstupu do konaní ochrana spotrebiteľa, alebo zisk, ktorý vznikne z priznaných trov konania. Navrhovateľ sa domnieva, že vedľajší účastník nepoukázal na žiadnu inú skutočnosť, na ktorú by súdy nemali povinnosť prihliadať aj z úradnej povinnosti. Za podstatnú podmienku vstupu vedľajšieho účastníka do konania navrhovateľ považuje najmä súhlas hlavného účastníka na strane ktorého chce vedľajší účastník vystupovať. Na podporu svojich odvolacích argumentov navrhovateľ poukázal na viaceré rozhodnutia všeobecných súdov. V závere odvolania navrhovateľ poukázal aj na poskytnuté dotácie Ministerskom hospodárstva SR konkrétnemu spotrebiteľskému združeniu. Na základe všetkých uvedených skutočností so záverom, že trovy vedľajšieho účastníka navrhovateľ považuje za neúčelné a nevhodné, potom odvolateľ navrhuje, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Pre prípad úspechu si navrhovateľ uplatnil a vyčíslil trovy odvolacieho konania.

Vedľajší účastník na strane odporcu vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa vyvracal jeho odvolacie argumenty o neúčelnosti náhrady trov právneho zastúpenia. Z ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p. výslovne upravujúceho, že vedľajší účastník má v konaní práva a povinnosti ako účastník, možno vyvodiť záver, že vedľajší účastník má (okrem iného) právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (čl. 47 ods. 2 Ústavy SR), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným advokátom, pričom samozrejme má i právo na náhradu trov konania podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O.s.p. Vedľajší účastník zdôraznil, že návrh proti spotrebiteľovi bol zamietnutý v dôsledku jeho aktivity a jeho účasť v konaní bola preto efektívna, pretože práve kvalifikované podanie vedľajšieho účastníka, v ktorom poukázal na absolútnu neplatnosť zmluvnej pokuty a ktorého závery boli aj prenesené do odôvodnenia rozsudku okresného súdu, boli dôvodom zamietnutia návrhu navrhovateľa a teda mali priamy vplyv na spôsob skončenia veci. Vedľajší účastník vyvracia aj argumenty navrhovateľa, že spotrebiteľské združenie musí byť zo svojej povahy schopné samostatne poskytovať právnu pomoc v súdnych konaniach. Článok 298 Ústavy SR zaručuje právo združovať sa každému a výkon tohto práva nie je možné obmedziť mimo prípadov ustanovených zákonom. Vedľajší účastník nemá vo svojich radoch osoby s právnickým vzdelaním, preto z dôvodu zabezpečenia čím najvyššej miery ochrany práv spotrebiteľa využíva služby splnomocneného advokáta. Pokiaľ navrhovateľ poukázal v odvolaní na finančnú pomoc poskytnutú inému spotrebiteľskému združeniu zo strany MH SR, vedľajší účastník uviedol, že doposiaľ o žiadnu pomoc zo strany ministerstva nepožiadala a ani žiadnu podporu nedostala. V závere vyjadrenia k odvolaniu vedľajší účastník uviedol, že nevidí žiaden súvis medzi rozhodovaním súdu o práve vedľajšieho účastníka na náhradu trov konania a skutočnosťou, že spotrebiteľ má možnosť vysloviť nesúhlas s jeho vstupom alebo zotrvaním v spore na jeho strane. Navrhuje preto aby odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu ako vecne správne potvrdil a v prípade úspechu si uplatnil a vyčíslil aj trovy právneho zastúpenia.

V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom výroku podľa ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Trovy konania sú, okrem iného, aj trovy právneho zastúpenia, ak je zástupcom advokát (§ 137 O.s.p.).

Súd meritórne vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 6C/34/2013-73 zo dňa 02.09.2014 a návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol, pričom v odôvodnení rozsudku poukázal na konkrétne súdne rozhodnutia, v ktorých za obdobnej skutkovej i právnej situácie súdy určili konkrétne znenie zmluvnej podmienky obsiahnutej aj v Dodatku k Zmluve o pripojení č. XXXXXXXX uzatvorenej medzi T-Mobile Slovensko, a.s. a odporkyňou dňa 21.06.2007, v čl. 1 bode 2 posledná veta a bode 4 prvá veta, za neprijateľnú a tým aj neplatnú zmluvnú podmienku. S poukazom na ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka potom súd konštatoval, že pokiaľ zákon zakazuje ďalšie používanie takejto zmluvnej podmienky v zmluvách so spotrebiteľom, považoval súd za zakázané konanie aj uplatnenie nárokov z už uzatvorených zmlúv obsahujúcich totožnú neplatnú zmluvnú podmienku. Rozsudok súdu vo veci samej už nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 3 O.s.p.). Procesne úspešným účastníkom tak je odporkyňa a vedľajší účastník na jej strane, ktorým v zmysle zásady obsiahnutej v ustanovení § 142 ods. 1 O.s.p. prináleží právo na náhradu trov konania za predpokladu vyplývajúceho z ustanovenia § 151 ods. 1 a 2 O.s.p.

Ohľadom úvahy súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania však je nevyhnutné dôsledne skúmať účelnosť vynaloženia a dôvodnosť uplatnenia trov, ktorých náhrada sa má priznať a vždy v každej veci vychádzať z konkrétnych okolností daného konania. Nie všetky trovy konania aj procesne úspešného účastníka možno mať za účelne vynaložené na bránenie či uplatňovanie práva.

V konkrétnom prípade HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie, so sídlom 960 01 Zvolen, ul. J. Bánika 2009/2, IČO: 42 305 675, ohlásilo svoj vstup do konania na strane odporcu procesným podaním zo dňa 20.03.2013, s ohľadom na predmet konania - spor vyplývajúci zo spotrebiteľského vzťahu a vzhľadom na postavenie odporcu, ako spotrebiteľa. Súd má z vlastnej rozhodovacej činnosti preukázané, že ide o právnickú osobu založenú za účelom ochrany spotrebiteľov podľa zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom jeho vstup do konania umožňuje ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p. Procesným podaním zo dňa 13.06.2014 vedľajší účastník HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie, so sídlom 960 01 Zvolen, ul. J. Bánika 2009/2, IČO: 42 305 675, zastúpené splnomocneným advokátom JUDr. Viliamom Glézlom, so sídlom Advokátska kancelária 974 01 Banská Bystrica, Nemčianska 25, sa vyjadril k meritu veci a okrem iného poukázal na nezákonnosť uplatneného nároku voči odporkyni s poukazom na konkrétne súdne rozhodnutia a z dôvodov, na základe ktorých aj súd meritórne vo veci rozhodol a svoje rozhodnutie právne zdôvodnil.

Súd vo veci meritórne rozhodol a nárok voči odporkyni zamietol v dôsledku konkrétnych a právne opodstatnených argumentov a táto skutočnosť je potom zásadná aj z hľadiska rozhodovania súdu o náhrade trov konania. Procesný úspech odporcu v konaní bol v priamej príčinnej súvislosti s aktivitou vedľajšieho účastníka, ktorý na podporu jeho záujmov produkoval konkrétne argumenty spochybňujúce zákonnosť uplatneného nároku navrhovateľa voči spotrebiteľovi, tieto argumenty vyplývali priamo z dôsledného rešpektovania spotrebiteľského práva a preto bolo pôsobenie tohto vedľajšieho účastníka v danom konaní účelné a efektívne. Jeho procesné úkony mali zásadný vplyv na ďalší priebeh konania a na výsledok konania a preto mu prináleží právo na náhradu trov konania, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia.

Navrhovateľ argumentuje, že zo samotnej podstaty, predmetu činnosti a účelu, za ktorým bolo občianske združenie na ochranu práv spotrebiteľa založené (spotrebiteľského združenia) by malo vyplývať, že je (malo by byť) spôsobilé poskytovať kvalifikovanú právnu pomoc špecifickému subjektu zmluvného vzťahu na ochranu a hájenie práv ktorého bolo založené (spotrebiteľa), pretože ide o oblasť, v ktorej by sa malo združenie vyznať a niet preto dôvodu dať sa zastupovať advokátom. Tento záver nie je udržateľný a je v priamom rozpore nielen s čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, s ustanoveniami § 18, § 24, § 25 ods. 1 O.s.p., § 93 ods. 4 O.s.p. a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, ale aj v rozpore so základnými a nosnými zásadami súdneho konania - práva každého na účinnú súdnu ochranu a zásadu rovnosti účastníkov konania. Pokiaľ určité právo je priznané „každému“, respektíve v užšom

ponímaní „každému účastníkovi konania“, prináleží takémuto subjektu bez ohľadu na jeho právny status fyzickej či právnickej osoby, a v prípade právnickej osoby bez ohľadu na predmet jej činnosti a účel založenia. V občianskom súdnom konaní majú všetci účastníci rovnaké postavenie (§ 18 O.s.p.) a v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania (§ 19 ods. 4 O.s.p.). Prípadné obmedzenia určitého práva musia vyplývať len zo zákona a z platnej právnej úpravy a výlučne v ich intenciách. Zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že by vedľajší účastník nemal právo dať sa v konaní pred súdom zastúpiť advokátom. V súlade s ustanovením § 137 O.s.p. sú trovy konania, okrem iného, aj trovy právneho zastúpenia, ak je zástupcom advokát.

Z uvedeného dôvodu potom súd 1. stupňa správne podľa ustanovenia § 146 ods. 1 O.s.p., po konštatovaní plného procesného úspechu odporkyne, uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť trovy vedľajšieho účastníka na strane odporcu, keďže si trovy konania riadne a včas uplatnil a vyčíslil a to za úkony právnej služby tak, ako si ich uplatnil (prevzatie a príprava zastúpenia, odvolanie voči uzneseniu súdu o prerušení konania, odvolanie voči uzneseniu súdu o neprípustení vedľajšieho účastníka do konania a písomné podanie na súd -vyjadrenie k návrhu a meritu veci), 2 x po 10,79 eur, 1 x 21,58 eur, 1 x 16,60 eur + týmto úkonom prináležiaci režijný paušál 2 x 7,81 eur + 2x 8,04 eur, takže odvolací súd konštatuje priznanie výlučne len nevyhnutných a aj účelných trov prvostupňového konania, ktoré vznikli vedľajšiemu účastníkovi jeho kvalifikovaným právnym zastúpením. Súd priznal trovy právneho zastúpenia v súlade s ustanoveniami § 13a ods. 1 písm. a/, c/ a § 16 ods. 3 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Odvolací súd pre úplnosť poznamenáva, že ani odvolacia námietka navrhovateľa poukazujúca na nutnosť udelenia súhlasu hlavného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane a s povinnosťou súdu vyžiadať si súhlas odporcu s účasťou spotrebiteľského združenia v konaní, nie je opodstatnená. Okresný súd o prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka na strane odporkyne rozhodoval uznesením č.k. 6C/34/2013-41 zo dňa 02.01.2014, pričom toto uznesenie v dôsledku odvolania vedľajšieho účastníka Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 14Co/417/2014-56 zo dňa 31.03.2014 zrušil, nakoľko súd rozhodoval o neprípustnosti vedľajšieho účastníka ex offo, v rozpore s ustanovením § 93 ods. 3 veta druhá O.s.p., teda bez námietky niektorého z hlavných účastníkov konania, ktorý procesný postup je neprípustný. Odvolací súd sa okrem iného v odôvodnení uznesenia vysporiadal aj s potrebou súhlasu hlavného účastníka s účasťou v konaní na jeho strane, pričom odvolací súd v celom rozsahu odkazuje na obsah odôvodnenia svojho predošlého zrušujúceho uznesenia. Na dôvažok podotýka, že súdy rozhodovali v súlade s platnou úpravou účinnou a platnou v čase rozhodovania o účasti vedľajšieho účastníka podľa ustanovení §93 ods. 2 a 3 O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014.

Odvolací súd preto rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti o trovách prvostupňového konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu - HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie, so sídlom 960 01 Zvolen, ul. J. Bánika 2009/2, IČO: 42 305 675, zastúpené splnomocneným advokátom JUDr. Viliamom Glézlom, so sídlom Advokátska kancelária 974 01 Banská Bystrica, Nemčianska 25, potvrdil podľa ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny.

Vo zvyšnej, odvolaním nenapadnutej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

O náhrade trov odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie, so sídlom 960 01 Zvolen, ul. J. Bánika 2009/2, IČO: 42 305 675, zastúpené splnomocneným advokátom JUDr. Viliamom Glézlom, so sídlom Advokátska kancelária 974 01 Banská Bystrica, Nemčianska 25, nepriznal náhradu trov druhostupňového konania, aj napriek tomu, že si trovy odvolacieho konania riadne uplatnil. Odvolací súd striktné vychádzajúc zo zásady hospodárnosti konania a povinnosti súdu skúmať účelnosť a nevyhnutnosť vynaloženia trov v konaní, nepovažoval vyjadrenie vedľajšieho účastníka na strane odporcu za nevyhnutné, nakoľko sa vyjadroval len k odvolaniu navrhovateľa ohľadom trov konania, ktorých skúmanie účelnosti však prináleží výlučne súdu v zmysle platnej právnej úpravy. Vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa preto nebolo potrebné a trovy spojené s týmto vyjadrením odvolací súd neuznal ako účelne vynaložené. Vedľajšiemu účastníkovi na

strane odporkyne - HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie, so sídlom 960 01 Zvolen, ul. J. Bánika 2009/2, IČO: 42 305 675, preto odvolací súd trovy odvolacieho konania napriek tomu, že bol v odvolacom konaní úspešným účastníkom a vznikol mu na náhradu trov odvolacieho konania, nárok nepriznal.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.